AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kibővített negyedik tanács)

2004. október 14. *

A T-137/02. sz. ügyben,

a **Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG** (székhelye: Malchow [Németország], képviselik: S. Völcker és J. Heithecker ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: V. Kreuschitz és V. Di Bucci, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: M. Núñez-Müller ügyvéd, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

a Németországi Szövetségi Köztársaság által a Pollmeier GmbH, Malchow társaság részére nyújtott állami támogatásról szóló, 2002. január 15-i 2002/821/EK bizottsági határozat (HL L 296., 20. o.) megsemmisítése iránti keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: német.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
(kibővített negyedik tanács),

tagjai: H. Legal tanácselnök, V. Tiili, A. W. H. Meij, M. Vilaras és N. J. Forwood bírák,

hivatalvezető: D. Christensen tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. március 4-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi keret

1 A kis- és középvállalkozások (KKV) meghatározásával kapcsolatban 1996. április 3-án kibocsátott 96/280/EK bizottsági ajánlás (HL L 107., 4. o.) tizennyolcadik és tizenkilencedik preambulumbekezdése a következőképpen rendelkezik:

„mivel a függetlenség szintén alapkritérium, amely alapján egy nagy csoporthoz tartozó KKV hozzá tud jutni olyan pénzeszközökhöz és támogatáshoz, amelyek az azonos nagyságú versenytársaknak nem állnak rendelkezésére; mivel szükség van a KKV-kból álló azon jogi személyek kizárására is, amelyeknek tényleges gazdasági ereje nagyobb, mint egy KKV-é;

mivel a függetlenségi kritérium vonatkozásában a tagállamoknak, az [Európai Beruházási Banknak] és az [Európai Befektetési Alapnak] biztosítania kell, hogy a meghatározást ne játsszák ki azon vállalkozások, amelyek — bár formailag megfelelnek ennek a kritériumnak — ténylegesen egy nagyvállalkozás vagy több nagyvállalkozás együttes irányítása alatt állnak".

2 A 96/280 ajánlás huszonkettedik preambulumbekezdése szerint: „[...] meglehetősen szigorú kritériumokat kell megszabni a KKV-k meghatározására, ha a részükre szánt intézkedések ténylegesen azon vállalkozásokat hivatottak segíteni, amelyek mérete hátrányt eredményez".

3 Ugyanezen ajánlás mellékletének „a kis- és középvállalkozásoknak a Bizottság által elfogadott meghatározása" címet viselő 1. cikke a következő kritériumokat határozza meg (a továbbiakban: a KKV-k meghatározására vonatkozó kritériumok):

„1. [KKV-k] olyan vállalkozások, amelyek:

— 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztatnak,

— és:

vagy éves forgalmuk nem haladja meg a 40 millió [eurót],

vagy éves mérlegfőösszegük nem haladja meg a 27 millió [eurót],

— és megfelelnek a (3) bekezdésben meghatározott függetlenségi kritériumnak.

[...]

3. Az a vállalkozás számít független vállalkozásnak, amelyben valamely más olyan vállalatnak vagy együttesen több olyan vállalatnak a tulajdoni részesedése nem haladja meg a 25%-ot tőke vagy szavazati jog alapján amely nem felel meg a kis- és középvállalkozások [...] meghatározásának [helyesen: Azt a vállalkozást kell független vállalkozásnak tekinteni, amelyben valamely olyan vállalkozás vagy együttesen több olyan vállalkozás nem rendelkezik a tulajdoni részesedések vagy a szavazati jog több, mint 25%-val, amely nem felel meg a kis- és középvállalkozások [...] meghatározásának].

4. Az [(1) bekezdésben] említett küszöbérték kiszámítása során a kedvezményezett vállalkozásra és minden olyan vállalkozásra vonatkozó lényeges adatot összesíteni kell, amely tőkén vagy szavazati jogon alapuló 25%-os vagy annál nagyobb tulajdoni részesedés útján irányított vállalkozások tekintetében összegezni szükséges [helyesen: Az [(1) bekezdésben] említett küszöbérték kiszámítása során a kedvezményezett vállalkozás és minden olyan vállalkozás vonatkozó adatait összesíteni kell, amelyben a kedvezményezett vállalkozás közvetlenül vagy közvetve 25%-os vagy annál nagyobb tulajdoni részesedéssel vagy szavazati joggal bír].

[...]

6. Amennyiben — a zárómérleg utolsó napján [helyesen: a mérlegforduló napján] — egy vállalkozás túllépi az alkalmazotti küszöbértéket vagy pénzügyi plafonértéket, ez csak akkor eredményezi a KKV státusz megszerzését vagy elvesztését, ha ez két egymást követő pénzügyi évben megismétlődik.

[...]

8. A forgalom és a mérlegfőösszeg küszöbértékeit a legutolsó tizenkét hónapos jóváhagyott [helyesen: lezárt] számviteli időszak adja. Újonnan alapított vállalkozások esetében, amelyek éves elszámolását még nem hagyták jóvá [helyesen: amelyek számláit még nem zárták le], az alkalmazandó küszöbértéket egy, a pénzügyi év során készített megbízható becslés alapján kell meghatározni."

4 A KKV-k részére nyújtott állami támogatások közösségi keretszabályairól szóló 96/C-213/04 bizottsági közlemény „A kis- és középvállalkozások meghatározása" címet viselő 3.2. pontjának (HL 1996. C 213., 4. o., a továbbiakban: a KKV-keretszabályok) első és negyedik számozatlan bekezdései alapján:

„A jelen keretszabályok alkalmazása szempontjából a [KKV-k] meghatározása a [96/280] ajánlásnak megfelelően történik.

[...]

A három kritérium (alkalmazottak száma, forgalom vagy mérlegfőösszeg és függetlenség) konjunktív, azaz mindháromnak egyszerre kell teljesülnie. A függetlenségi kritérium, amely alapján egy nagyvállalkozás nem rendelkezhet 25%-os vagy annál nagyobb tulajdoni részesedéssel egy [KKV-ban], több olyan tagállamban alkalmazott gyakorlat hatására került be a meghatározásba, amelyekben ekkora részesedést tekintenek olyan arányúnak, amely esetén irányítás már lehetséges. Annak érdekében, hogy csak a ténylegesen független [KKV-k] maradhassanak e kategóriában, szükség volt a [KKV-kból] álló olyan gazdasági csoportot alkotó jogi személyek kizárására is, amelyeknek tényleges ereje nagyobb, mint egy KKV-é. Az alkalmazotti küszöbérték és a pénzügyi plafonérték kiszámítása során a kedvezményezett vállalkozásra és minden olyan vállalkozásra vonatkozó adatot összesíteni kell, amelyben a kedvezményezett vállalkozás közvetlenül vagy közvetve, tőkén vagy szavazati jogon alapuló 25%-os vagy annál nagyobb tulajdoni részesedéssel bír."

5 A közérdekű feladatokra (Gemeinschaftsaufgabe) vonatkozó „regionális gazdasági struktúrák fejlesztéséről" szóló törvény alkotja Németországban a regionális támogatásokra vonatkozó fő szabályrendszert. E törvény végrehajtására a Bizottság 1999. június 12-én (HL C 166., 9. o.) hagyta jóvá az 1996–1999-es időszakra elfogadott huszonhetedik kerettervet (a továbbiakban: a 27. keretterv). A 27. kerettervnek megfelelően a Mecklenburg–Elő-Pomeránia tartományban megvalósított beruházásokat illetően a támogatások a KKV-k esetében a támogatások címén engedélyezhető beruházások bruttó értékének 50%-áig, míg a nagyvállalkozások esetében 35%-áig nyújthatók (a továbbiakban: az engedélyezhető bruttó beruházási költségek).

6 A Bizottságnak azon határozatából, amellyel az EK-Szerződés 93. cikkének (2) bekezdésében — jelenleg az EK 88. cikk (2) bekezdése — foglalt eljárást a 27. kerettervet (HL 1999. C 80., 3. o.) és a 26. kerettervet (HL 1997. C 341., 4. o.) illetően megindította, kitűnik, hogy a két szabályrendszer a KKV-keretszabályok szerinti KKV-meghatározást használja.

Tényállás

7 1998. május 27-én a felperes — akkori nevén: Pollmeier GmbH, Malchow — beruházási támogatás iránti kérelmet nyújtott be. 1999. május 12-én módosított 1998. szeptember 2-i határozatával a Wirschaftsministerium des Landes Mecklenburg-Vorpommern (Mecklenburg–Elő-Pomeránia Tartomány Gazdasági Minisztériuma) a 27. keretterv alkalmazásával egy Malchowban létesítendő fűrészüzemhez beruházási támogatást nyújtott a felperes részére. A fűrészüzemet az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint támogatott régióban kellett megvalósítani. A 16 384 600 német márka (8 377 313 euró) összegű támogatás az 54,2 millió német márkányi (27,7 millió euró) engedélyezhető bruttó beruházási költségek 30,23%-ának felelt meg.

8 A vállalkozás a fentieken túl kiegészítő beruházási támogatásként az engedélyezhető bruttó beruházási költségek 17,15%-át kitevő 9,3 millió márkás (4,75 millió euró) összeghez jutott. Ezenkívül a felperes 1999. január 27-én az Európai Újjáépítési Program forrásaiból 3,75%-os éves kamatláb mellett 5 millió márka (2,55 millió euró) kölcsönt kapott. E kedvezményes kamatlábbal elért előny az engedélyezhető bruttó beruházási költségek 0,80%-ának felelt meg. A fent említett támogatási intézkedések összesen az engedélyezhető bruttó beruházási költségek 48,18%-át tették ki.

9 Az alpereshez benyújtott, a felperes részére nyújtott támogatásokat kifogásoló panaszokat követően az alperes 2000. április 17-i levelében felhívta a Németországi Szövetségi Köztársaságot, hogy bocsássa rendelkezésére a szükséges információkat annak megítélése céljából, hogy ezek a támogatások egy már előzetesen jóváhagyott program forrásaiból származnak-e.

10 A Németországi Szövetségi Köztársaság az alpereshez 2000. május 22-én, június 16-án és augusztus 9-én kézbesített leveleiben válaszolt a felhívásra.

11 2001. március 13-i levelében az alperes ugyanakkor közölte a német kormánnyal azon határozatát, amelyben megindította az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében foglalt eljárást, továbbá az [EK 88.] cikk alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 1999. március 22-i 659/1999 tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás: 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 10. cikkének (3) bekezdése alapján a felperest információk benyújtására szólította fel. Az érdekelt feleket tájékoztatták a fenti eljárás megindításáról, és a felek az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* 2001. június 9-én közzétett levélben (HL C 166., 5. o.) felhívást kaptak esetleges észrevételeik előterjesztésére.

12 2001. május 15-i levelében a Németországi Szövetségi Köztársaság előadta az eljárást megindító határozatra tett észrevételeit, és válaszolt az előző pontban említett felszólításra.

13 2002. január 15-én az alperes meghozta a Németországi Szövetségi Köztársaság által a felperes részére nyújtott támogatásokról szóló 2002/821/EK határozatát (HL L 296., 20. o., a továbbiakban: a megtámadott határozat).

14 A megtámadott határozat rendelkező részének megfogalmazása szerint:

„1. cikk

A [Németországi Szövetségi Köztársaság] által a [felperes] részére nyújtott 3 650 860 euro összegű támogatás a közös piaccal nem összeegyeztethető [...]"

15 Meg kell jegyezni, hogy a támogatás nyújtásának időpontjában a felperes 100%-os tulajdonosa a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg) volt, amely társaságban R. Pollmeier kizárólagos tulajdoni részesedéssel rendelkezett. A Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg) 60%-ban a Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG (Creuzburg) társaság tulajdonosa volt, a maradék 40%-os tulajdoni részesedéssel pedig R. Pollmeier rendelkezett.

16 1998. június 1-jéig R. Pollmeier 74,25%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezett az Inland Wood Specialities, LP, Spokane (a továbbiakban: az IWS) amerikai társaságban, fivére pedig a maradék részesedés tulajdonosa volt. 1998. június 1-jén R. Pollmeier az IWS társaság 41%-át leánytestvérére, D. Tegelkampra, 10%-át pedig J. Gottwaldra ruházta át; ezt követően az IWS társaságbeli tulajdonrésze 23,25%-ra csökkent.

17 1999. július 17-én a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg) társaság a Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG (Creuzburg) társaságban és a felperes társaságban fennálló részesedései kivételével teljes vagyonát átruházta az e célból újonnan alapított Pollmeier Leimholz GmbH (Rietberg) társaságra. Ezt követően a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb társaság székhelye átkerült Rietbergből Creuzburgba, és a társaság neve Pollmeier Massivholz GmbH (Creuzburg) lett. Továbbá a Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG (Creuzburg) társaság neve Pollmeier Creuzburg GmbH & Co. KG (Creuzburg), míg a felperes neve Pollmeier GmbH, Malchowból Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG (Malchow) lett.

18 A megtámadott határozat indokolásában a Bizottság kifejti:

„56. A [felperes] részére az 1998. és 1999. évre egy Malchowban megvalósítandó fűrésztelep létrehozását szolgáló és 48,18%-os bruttó intenzitásmutatóval rendelkező támogatást állítólag a Bizottság által előzetesen jóváhagyott regionális támogatási szabályrendszer (a 27. keretterv, a beruházási támogatásokról szóló törvény, az Európai Újjáépítési Program forrásai) keretében nyújtották.

[...]

59. Az [alperes] megjegyzi, hogy az intézkedéseket az [EK] 87. cikk (3) bekezdésének [a) pontja] szerinti kedvezőtlen helyzetű régiókban hajtották végre. Megjegyzi azt is, hogy a vonatkozó támogatási szabályrendszer értelmében e régiókban megvalósuló támogatások legnagyobb engedélyezett intenzitásmutatója nagyvállalkozások esetében bruttó 35%, míg a KKV-k esetében bruttó 50%. Ezek a mutatók olyan felső határértékeket jelölnek, amelyeket a többfajta regionális szabályrendszer keretén belül vagy helyi, regionális és nemzeti vagy közösségi szintű forrásokból párhuzamosan nyújtott összes támogatásra kell alkalmazni.

60. Figyelembe véve a támogatás bruttó 48,18%-os intenzitásmutatóját, emlékeztetni kell arra, hogy a [felperes] részére nyújtott támogatás nyilvánvalóan feltételezi azt, hogy a kedvezményezett teljesítette a hatályos közösségi keretszabályokban és a [96/280] ajánlásban a KKV-kra meghatározott feltételeket.

[...]

70. Az [alperes] szerint 1998-at kell a támogatásnyújtás évének tekintetni. Következésképpen a támogatás kedvezményezettjének az 1996. és 1997. pénzügyi éveit érintő alkalmazotti és pénzügyi adataira vonatkozó határértékeket kell figyelembe venni.

71. Az [alperes] úgy véli, hogy — a [Németországi Szövetségi Köztársaság] által kifejtettekkel ellentétben — a kedvezményezettre vonatkozó meghatározás szempontjából az amerikai IWS társaságot is figyelembe kell venni. 1996-ban és 1997-ben a támogatás kedvezményezettje a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg), a Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG (Creuzburg) és az IWS társaságok voltak. Mindhárom társaság közvetlenül vagy közvetve R. Pollmeier irányítása alatt áll, és e társaságok azonos vagy hasonló gazdasági tevékenységet folytatnak, ami alapján megállapítható, hogy gazdaságilag összefonódtak egymással. Egyik társaságról sem állítható, hogy gazdaságilag önálló egységet alkotna. Az összefonódás foka kellőképpen nagy ahhoz, hogy megállapítható legyen, hogy az IWS társaság a két európai Pollmeier-fűrészüzemmel együtt egy gazdasági egységet alkot.

72. Ha az 1996-os és 1997-es pénzügyi éveket tekintjük, látható, hogy 1998-ban a kedvezményezett nem minősült KKV-nak. 1996-ban az alkalmazottak összlétszáma 416 volt, az éves forgalom elérte a 44,8 millió eurót; ezek az értékek meghaladták a

KKV-k számára megszabott küszöbértékeket. 1997-ben a kedvezményezett 465 alkalmazottat foglalkoztatott, éves forgalma 66,73 millió euró, mérlegfőösszege 29,19 millió euro volt, vagyis mindkét esetben magasabb, mint a KKV-ra előírt küszöbértékek. Következésképpen a kedvezményezett két egymást követő évben túllépte a vonatkozó küszöbértékeket.

[...]

80. A [96/280] ajánlás világosan kimondja, hogy egy vállalkozás csak akkor szerzi meg vagy veszti el KKV-státuszát, ha két egymást követő pénzügyi évben túllépi a küszöbértékeket. Egyértelműen megállapítható, hogy 1998. június 1-jéig a kedvezményezettre vonatkozó adatok meghaladták a KKV-kra meghatározott küszöbértékeket. Ezt a körülményt pedig — az ajánlás melléklete 1. cikke (6) bekezdésének megfelelően — a kedvezményezett KKV-státuszának ellenőrzése során figyelembe kell venni. A támogatás nyújtásának időpontjában, vagyis 1999-ben, a kedvezményezett társaság vonatkozó adatai csak kevesebb mint egy éve süllyedtek a KKV-kra meghatározott küszöbértékek alá. Az [alperes] ebből arra a következtetésre jut, hogy a támogatás kedvezményezettje nem felel meg a KKV meghatározásának, és nem állapítható meg, hogy a támogatásnyújtás időpontjában a vállalkozást a KKV-kra jellemző hátrányok érték volna.

[...]

82. Az [alperes] kétségét fejezi ki, hogy az [IWS] társaság tulajdoni részesedésében bekövetkező változásnak más célja is lett volna, mint a KKV-kra vonatkozó meghatározás kijátszása [...].

83. Sem a [Németországi Szövetségi Köztársaság], sem a támogatás kedvezményezettje nem szolgált bizonyítékkal a Pollmeier-csoport tulajdonosi szerkezete megváltoztatásának alátámasztására. Szemmel láthatóan az átszervezés egyetlen célja annak biztosítása volt, hogy a [felperes] részesülhessen a KKV-k méretéből fakadó hátrányok kiegyenlítése címén az e társaságok részére juttatott előnyökből. A Pollmeier-csoport felépítését, a csoportot alkotó különböző társaságok tulajdonosai között fennálló kapcsolatot, a társaságok közötti gazdasági összefonódást tekintve a szemlélőnek nem keletkezik az a benyomása, hogy a vállalatcsoportot a közösségi keretszabályok által említett, a KKV-kra jellemző hátrányok érhetik. Ennélfogva a [felperes] kihasználja a Pollmeier-csoport többi tagjának piaci jelenlétét és a meglévő fűrészüzemek technológiáját, mivel nem kellett leküzdenie azon (technológiai és forgalmazási) hátrányokat, amelyek egyébként a szóban forgó piacra való belépés velejárói.

[...]

86. Mivel a támogatás kedvezményezettje nagyvállalkozás, a nyújtott támogatást a támogatásra vonatkozó szabályrendszer feltételei alapján csak 35%-ig lehet meglévő támogatásnak tekinteni, míg a maradék 13,18%-ot új támogatásnak kell tekinteni. Ez utóbbi rész jogszerűtlen, mivel a Bizottság jóváhagyása nélkül nyújtották.

[...]"

Az eljárás és a felek kereseti kérelmei

19 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2002. április 29-én benyújtott keresetlevelével a felperes megindította a jelen eljárást.

20 2002. november 26-i levelében a felperes visszavonta másodlagos kereseti kérelmét, amelyben annyiban kérte a megtámadott határozat megsemmisítését, amennyiben az 1. cikkben foglalt bizottsági követelés összege meghaladja a 2 808 319,95 eurót.

21 Az előadó bíró jelentését követően az Elsőfokú Bíróság (kibővített negyedik tanács) a szóbeli eljárás megindításáról határozott, és az eljárási szabályzatának 64. cikkében foglalt eljárásszervező intézkedések keretében a felperest egyes iratok csatolására hívta fel. A felperes a felhívásnak a megállapított határidőn belül eleget tett.

22 A felek szóbeli előterjesztéseinek és az Elsőfokú Bíróság által feltett szóbeli kérdésekre adott válaszainak meghallgatására a 2004. március 4-i tárgyaláson került sor.

23 A felperes keresetében azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

— semmisítse meg a megtámadott határozatot;

— kötelezze az alperest a költségek viselésére.

24 Az alperes keresetében azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

— utasítsa el a keresetet;

— kötelezze a felperest a költségek viselésére.

Indokolás

25 Keresete alátámasztására a felperes három, a megsemmisítést megalapozó jogalapot hív fel. Az első jogalapot a 96/280 ajánlás alkalmazása körében elkövetett téves jogértelmezésre, a másodikat a KKV-k meghatározására vonatkozó kritériumok téves mérlegelésében rejlő értékelési hibára, a harmadikat a gazdasági összefonódás és a KKV-kra jellemző hátrányok meglétének megítélésében elkövetett értékelési hibára alapítja.

26 Mivel a felhívott első és harmadik jogalap lényegében ugyanarra a kérdésre vonatkozik, vagyis arra, hogy a 96/280 ajánlásban megfogalmazott kritériumokon túl az alperes kitérhetett-e a gazdasági összefonódás és a gazdasági hátrányok létezésének értékelésére, ezt a két jogalapot együttesen kell megvizsgálni.

Az első, illetve harmadik jogalapról: a 96/280 ajánlás alkalmazása körében elkövetett téves jogértelmezés, illetve értékelési hiba

A felek érvei

27 A felperes úgy ítéli meg, hogy a 96/280 ajánlás elfogadásával a Bizottság saját maga számára is meghatározta a KKV-k fogalmára vonatkozó értelmezés korlátait. Következésképpen a gazdasági összefonódásnak vagy a KKV-kra jellemző hátrá-

nyoknak a KKV-k meghatározására vonatkozó kritériumok figyelmen kívül hagyásával történő értékelése jogszerűtlen, mivel pontosan ezek a kritériumok szolgálnak annak eldöntéséhez, hogy gazdasági összefonódásról van-e szó vagy a KKV-kre jellemző hátrányokról. A felperes szerint a 96/280 ajánlásnak éppen az a célja, hogy keretek közé szorítsa az értékelés körét, így biztosítva az egyenlőséget és a jogbiztonságot. Ebből következően a támogatás kedvezményezettjének formális jogállásán túl a Bizottság nem veheti figyelembe a társaság valós gazdasági helyzetét.

28 A felperes szerint az alperes a megtámadott határozatban alaptalanul állította, hogy a felperes a meghatározó időpontban nem teljesítette a KKV-k meghatározására vonatkozó kritériumokat. Nem vitatja a megtámadott határozatot megalapozó tényeket, azonban úgy véli, hogy az alperes a kérdéses időszak alatt nem vehette volna figyelembe az IWS társaság vonatkozó gazdasági adatait annak eldöntéséhez, hogy a felperes KKV-nak minősül-e.

29 E tekintetben a felperes először is előadja, hogy kizárólagos tulajdonosa — közvetve vagy közvetlenül — R. Pollmeier. Megítélése szerint mivel R. Pollmeier természetes személy, a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (3) bekezdése szerinti értelemben nem minősülhet társaságnak. Ebből következően a felperes eleget tett a függetlenségi kritériumnak.

30 Másodsorban a felperes kifejti, hogy még ha R. Pollmeiert a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (3) bekezdése szerinti értelemben „vállalkozásnak" tekintenénk is, ezen „vállalkozás" a legkevésbé sem felelne meg a KKV-k meghatározására vonatkozó kritériumoknak.

31 A felperes szerint ha R. Pollmeiert a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (3) bekezdése szerinti értelemben „vállalkozásnak" tekintenénk, e „vállalkozásra" vonatkozó adatokat mindazon vállalkozás adatainak összesítésével kellene megállapítani, amelyben R. Pollmeier a támogatás nyújtásakor közvetlenül vagy közvetve, tőkén vagy szavazati jogon alapuló 25%-os vagy annál nagyobb tulajdoni részesedéssel bírt.

32 E tekintetben a felperes megjegyzi, hogy a szóban forgó támogatást az 1999. május 12-én jelentősen módosított 1998. szeptember 2-i határozattal nyújtották számára.

33 Ezen időszak alatt R. Pollmeier több mint 25%-os — közvetlen vagy közvetett — részesedéssel rendelkezett a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, (Rietberg), a Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG (Creuzburg), valamint a felperes társaságokban. Azonban ezen időszak alatt R. Pollmeier az IWS társaságban nem rendelkezett a tőkén vagy a társaság igazgatóságban gyakorolható szavazati jogon alapuló 25%-os vagy annál nagyobb tulajdoni részesedéssel.

34 A felperes megítélése szerint a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (8) bekezdése csak a KKV-k meghatározására vonatkozó kritériumok számításához alkalmazandó adatok tekintetében hivatkozik az utolsó lezárt számviteli időszakra, nem pedig annak eldöntése tekintetében, hogy az ajánlás ugyanezen melléklete 1. cikkének (4) bekezdésében foglaltak szerint mely vállalkozások vonatkozó adatait kell összesíteni. Az R. Pollmeier alkotta „vállalkozás" adatai ezért megegyeznek a megtámadott határozat indoklásának 70. pontjában található táblázat „Összesen" rovatában szereplő adatokból az IWS társaságra vonatkozó adatok levonásával kapott értékkel, valamint a megtámadott határozat indoklásának 73. pontjában szereplő táblázat „IWS nélkül összesen" rovat értékével, tekintettel arra, hogy a támogatás nyújtásának időpontjában R. Pollmeier az IWS társaságban kevesebb mint 25%-os tulajdonrésszel rendelkezett. Az R. Pollmeier alkotta „vállalkozás" vonatkozó adatai tehát a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott küszöbérték alatt maradtak, aminek folytán e „vállalkozás" a KKV-k meghatározására vonatkozó összes kritériumot teljesítette. Ennélfogva a felperes maga is teljesítette a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (3) bekezdésében foglalt függetlenségi kritériumot.

35 A felperes szerint a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (6) bekezdésében megfogalmazott feltételek (a továbbiakban: a két egymást követő pénzügyi évre vonatkozó szabály) az 1. cikk (1) bekezdésének első két franciabekezdésében foglalt kritériumra, és nem az 1. cikk (3) bekezdésben foglalt függetlenségi vagy az 1. cikk (4) bekezdésében foglalt 25%-os küszöbértékre vonatkozó kritériumra alkalmazandók.

36 A felperes ebből arra a következtetésre jut, hogy a társaság 1998. június 1-jével a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (3) bekezdése szerinti értelemben függetlenné vált, és következésképpen a KKV-k meghatározására vonatkozó összes kritériumnak megfelelt anélkül, hogy a két egymást követő pénzügyi évre vonatkozó szabálynak e tekintetben bármilyen jelentősége lenne.

37 A felperes megítélése szerint az alperes mindenképpen értékelési hibát követett el, amikor a Pollmeier-csoport létezését feltételezte. A felperes hangsúlyozza, hogy Pollmeier-csoport valójában nem létezik, de a legszélsőségesebb esetben szó lehet az R. Pollmeier tulajdoni érdekeltségébe tartozó társaságok alkotta „csoportról", amelyet „Pollmeier–Rietberg-csoportnak" lehetne nevezni. Úgy véli, az a tény, hogy a társaságok egy család tulajdonában állnak, még nem elégséges a társaságok közötti gazdasági összefonódás fennállásának igazolásához. A felperes szerint R. Pollmeiernek az IWS társaságban 1998. június 1-je óta fennálló 23,25%-os részesedése nem biztosít számára semmilyen vezetési vagy irányítási jogot. Ami az IWS társaságot illeti, a felperes hangsúlyozza, hogy J. Gottwald, aki 1998. június 1-je után a társaság egyedüli igazgatója lett, már ezen időpont előtt is betöltötte ezt a tisztséget. A felperes ehhez hozzáfűzi, hogy R. Pollmeier sohasem töltött egy-két napnál több időt az Egyesült Államokban.

38 A felperes szerint az R. Pollmeier tulajdonában álló vállalkozásokban és a Pollmeier család többi tagjai többségi tulajdonában álló vállalkozásokban semmi közös nincs, sem az ügyfélkör, sem a szállítók tekintetében. Ezek a társaságok különböző piacon működnek. Nem rendelkeznek közös számviteli rendszerrel vagy vezetői állománnyal.

39 A megtámadott határozat indoklásának 16. pontja által említett www.pollmeier.com internetoldallal kapcsolatban a felperes megjegyzi, hogy azt már régen nem frissítették. Ehhez a felperes hozzáfűzi, hogy egy internetoldalon szereplő szöveg önmagában nem szolgálhat a gazdasági összefonódás perdöntő bizonyítékául.

40 Az alperes előadja, hogy először is a támogatás nyújtásakor a felperes nem számított KKV-nak. Tulajdonképpen sem 1998-ban, sem 1999-ben nem teljesítette a függetlenségi kritériumot. Az alperes szerint versenyjogi értelemben a vállalkozás fogalma magában foglalja a természetes személyeket is.

41 E tekintetben az alperes hangsúlyozza, hogy senki nem vitatja, hogy 1998. június 1-jéig az IWS társaság R. Pollmeier irányítása alatt állt, aki csak ezt követően csökkentette e társaságban fennálló tulajdonrészét annyiban, hogy 41%-ot leánytestvérére, D. Tegelkampra és 10%-ot J. Gottwaldra ruházott át, oly módon, hogy még 1998. június 1-je után is a Pollmeier testvérek az IWS összesen 89%-ával rendelkeztek. Az alperes szerint R. Pollmeier, valamint fivére, E. Pollmeier és leánytestvére, D. Tegelkamp — akik összesen az IWS 89%-ával rendelkeztek — „tulajdonostársakból álló egyedi alakulatot" alkottak.

42 Az alperes kifejti, hogy álláspontja szerint a szóban forgó támogatás kedvezményezettje nem egyedül a felperes, hanem a Pollmeier-csoport.

43 Másodsorban az alperes hangsúlyozza, hogy a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (6)–(8) bekezdésében foglalt számítási szabályt kell alkalmazni mind a támogatás kedvezményezettjére, mind az anyavállalatokra.

44 Következésképpen a támogatás kedvezményezettje csak akkor lehetne KKV, ha tulajdonosainak legalább 75,01%-a KKV lenne.

45 Az alperes úgy ítéli meg, hogy a KKV meghatározását nem szabad mereven, csak formai szempontok alapján alkalmazni. Úgy véli, hogy azon vállalkozások közül, amelyek formailag megfelelnek a KKV meghatározásának, nem mind KKV. Ellenkezőleg: az ajánlás kifejezetten bizonyos rugalmasságot enged, és lehetővé teszi, hogy a támogatás kedvezményezettjének formális jogállásától függetlenül a kedvezményezett valós gazdasági helyzetét lehessen figyelembe venni.

46 Az alperes megjegyzi, hogy értelmezése nem ellentétes a jogbiztonság és a KKV-k „biztonságos tervezhetőségének" követelményével. Álláspontja szerint pontosan a jogbiztonság és a valódi KKV-k „biztonságos tervezhetősége" követeli meg, hogy ezen vállalkozások ne kerüljenek hátrányba az olyan versenytársakkal szemben, amelyek általános helyzete nem egyezik meg a KKV-k helyzetével.

47 Ami az állítólagos értékelési hibát illeti, az alperes kiemeli, hogy a felperes a szóban forgó időszakot illetően nem volt képes bizonyítani, hogy a KKV-kra jellemző strukturális hátrányok érték volna. Az alperes az IWS immár „Hardwood" elnevezésű internetes honlapjára hivatkozik, amely — szerinte — a Pollmeier-csoport összehangolt globális megközelítését igazolja.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

48 Először is a felperes azon érvét kell megvizsgálni, amelyet arra alapít, hogy az alperes a 96/280 ajánlásban szereplő KKV fogalomtól eltérő meghatározásra alapozta határozatát, mivel az alperes szerint „a támogatás kedvezményezettje magában foglalta a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg), a Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG (Creuzburg) és az IWS társaságokat".

49 E tekintetben a megtámadott határozat 71. preambulumbekezdése a következőképpen rendelkezik:

„[...] 1996-ban és 1997-ben a támogatás kedvezményezettjei a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, (Rietberg), a Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, (Creuzburg) és az IWS társaságok voltak. Mindhárom társaság közvetlenül vagy közvetve [R.] Pollmeier irányítása alatt áll, és azonos vagy hasonló gazdasági tevékenységet folytatnak, ami alapján megállapítható, hogy a társaságok egymással gazdaságilag összefonódtak. Egyik társaságról sem állítható, hogy gazdaságilag önálló egységet alkotna. Az összefonódás foka kellőképpen nagy ahhoz, hogy megállapítható legyen, hogy az IWS társaság a két európai Pollmeier fűrészüzemmel együtt egy gazdasági egységet alkot."

50 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ha természetes és jogilag különálló jogi személyek gazdasági egységet alkotnak, a közösségi fogyasztóvédelmi szabályok alkalmazása szempontjából egy vállalkozásnak kell tekintetni őket (lásd e tekintetben a Bíróság C-170/83. sz. Hydrotherm-ügyben 1984. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 1984., 2999. o.] 11. pontját és megfelelően az Elsőfokú Bíróság T-234/95. sz., DSG kontra Bizottság ügyben 2000. június 29-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-2603. o.] 124. pontját).

51 Az állami támogatások körében különösen akkor merül fel az a kérdés, hogy gazdasági egységről van-e szó, ha a támogatás kedvezményezettjét kell azonosítani (lásd e tekintetben a Bíróság C-323/82. sz., Intermills kontra Bizottság ügyben 1984. november 14-én hozott ítéletének [EBHT 1984., 3809. o.] 11. és 12. pontját). E tekintetben az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy a Bizottság széles körű mérlegelési joggal rendelkezik annak eldöntése során, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályrendszer alkalmazása szempontjából az egy vállalatcsoport részét képező vállalkozásokat gazdasági egységként vagy jogilag és pénzügyileg független társaságként kell-e kezelni (lásd e tekintetben az Elsőfokú Bíróság T-371/94. és T-394/94. sz., British Airways és társai kontra Bizottság ügyben 1998. június 25-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-2405. o.] 313. és 314. pontját és megfelelően a fent hivatkozott DSG kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 124. pontját).

52 A Bizottság e mérlegelési jogköre összetett gazdasági tények és körülmények figyelembevételét és értékelését foglalja magában. Mivel a közösségi bíróság a tényekre vonatkozó saját mérlegelésével különösen gazdasági téren nem válthatja ki a határozatot hozó szerv tényekre vonatkozó mérlegelését, e tekintetben az Elsőfokú Bíróság felülvizsgálatának az eljárási szabályok és az indokolási kötelezettség betartása, a tények tárgyi szempontból történő pontossága, valamint a nyilvánvaló értékelési hiba és a hatalommal való visszaélés ellenőrzésére kell szorítkoznia (az Elsőfokú Bíróság T-126/99. sz., Graphischer Maschinenbau kontra Bizottság ügyben 2002. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2427. o.] 32. pontja).

53 Ráadásul még az EK 87. cikk (3) bekezdésének és az EK 88. cikknek a megszövegezéséből is következik, hogy a Bizottság az előbbi rendelkezés szerint nyújtott támogatásokat a közös piaccal összeegyeztethetőnek „tekintheti". Ennélfogva, jóllehet a Bizottság akkor is mindig köteles az általa felügyelt állami támogatások közös piaccal való összeegyeztethetőségéről állást foglalni, ha a támogatásokat a Bizottságnak nem jelentették be (lásd e tekintetben a Bíróság C-301/87. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben [ún. „Boussac"-ügy] 1990. február 14-én hozott ítéletének [EBHT 1990., I-307. o.] 15–24. pontját), a Bizottság nem köteles az ilyen támogatásokat a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősíteni (lásd megfelelően a Bíróság C-409/00. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügyben 2003. február 13-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-1487. o.] 94. pontját).

54 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottságot annyiban kötik az általa az állami támogatások terén elfogadott keretszabályok és közlemények, amennyiben nem ellentétesek az EK-Szerződés rendelkezéseivel, vagy ha a tagállamok elfogadták őket (lásd a fent hivatkozott Spanyolország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 95. pontját és a Bíróság C-91/01. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-4355. o.] 45. pontját).

55 A jelen ügyben a felperes lényegében azt állítja, hogy a 96/280 ajánlás rendelkezéseinek megszövegezése a KKV-fogalom meghatározását illetően az ajánlás által megszabott kereteken túl nem hagy mozgásteret a Bizottság számára.

56 Márpedig e tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a KKV-keretszabályok 1.2. pontjából következően a Bizottságnak a KKV-k részére nyújtott állami támogatásokkal szembeni kedvező hozzáállását a piac tökéletlenségei indokolják, amelyek miatt e vállalkozásoknak egy sor olyan hátrányt kell leküzdeniük, amelyek így gátolják e vállalkozások társadalmilag és gazdaságilag kívánatos fejlődését.

57 A KKV-keretszabályok 3.2. pontjából kitűnik, hogy ahhoz, hogy a keretszabályok értelmében valamely vállalkozás KKV-nak minősüljön, három — nevezetesen a foglalkoztatottak számára vonatkozó, pénzügyi és függetlenségi — kritériumnak kell megfelelnie (a fent hivatkozott Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 46. és 47. pontja).

58 A harmadik kritériumot illetően a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy azt a vállalkozást kell független vállalkozásnak tekinteni, amelyben valamely olyan vállalkozás vagy együttesen több olyan vállalkozás nem rendelkezik a tulajdoni részesedések vagy a szavazati jog több, mint 25%-ával, amely nem felel meg a kis- és középvállalkozások [...] meghatározásának.

59 A 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (4) bekezdése továbbá úgy rendelkezik, hogy az (1) bekezdésben említett küszöbérték kiszámítása során a kedvezményezett vállalkozás és minden olyan vállalkozás vonatkozó adatait összesíteni kell, amelyben a kedvezményezett vállalkozás közvetlenül vagy közvetve 25%-os vagy annál nagyobb tulajdoni részesedéssel vagy szavazati joggal bír.

60 Márpedig ki kell emelni, hogy valamely jogi aktus rendelkező része elválaszthatatlan annak indokolásától, abban az értelemben, hogy a jogi aktust szükség esetén — amennyiben az szükséges — az elfogadásához vezető okok figyelembevételével kell

értelmezni (a Bíróság a C-355/95. P. sz., TWD kontra Bizottság ügyben 1997. május 15-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-2549. o.] 21. pontja és a fent hivatkozott Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 49. pontja).

61 A jelen esetben különösen a 96/280 ajánlás tizennyolcadik, tizenkilencedik és huszonkettedik preambulumbekezdéséből, valamint a KKV-keretszabályok 3.2. pontjából kitűnik, hogy a függetlenségi kritérium célja annak biztosítása, hogy az intézkedések ténylegesen azon vállalkozásokat segítsék, amelyek mérete hátrányt eredményez, és ne azokat, amelyek nagy csoport részeként hozzáférhetnek olyan pénzeszközökhöz és támogatáshoz, amelyek az azonos nagyságú, de nagy csoporthoz nem tartozó versenytársaknak nem állnak rendelkezésre. A fentiekből az is kitűnik, hogy annak érdekében, hogy csak a ténylegesen független KKV-k maradhassanak e kategóriában, szükség volt a KKV-kból álló olyan gazdasági csoportot alkotó jogi személyek kizárására is, amelyeknek tényleges ereje nagyobb, mint ezen társaságoké, és biztosítani kellett, hogy a KKV meghatározását pusztán formai okokra hivatkozással ne lehessen kijátszani.

62 E célkitűzés fényében a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (3) és (4) bekezdését tehát oly módon kell értelmezni, hogy az (1) bekezdésben említett küszöbértékek kiszámítása során figyelembe kell venni azon vállalkozások vonatkozó adatait, amelyek — bár formailag különállóak — egy gazdasági egységet alkotnak, akkor is, ha ebben a vállalkozásban valamely másik vállalkozás kevesebb mint 25%-os részesedéssel rendelkezik (lásd e tekintetben az fent hivatkozott Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 51. pontját).

63 Ebből következik, hogy az e téren elfogadott közlemények nem érintették a Bizottság annak eldöntésére vonatkozó mérlegelési jogát, hogy az egy csoportot alkotó társaságokat az állami támogatásokra vonatkozó szabályrendszer szempontjából egy gazdasági egységnek, vagy jogilag és pénzügyileg önállónak kell-e tekintetni. A Bizottság akkor is dönthet úgy, hogy a vállalkozás egy gazdasági egység részét képezi, és nem felel meg a KKV-ra vonatkozó kritériumoknak, ha e vállalkozásban az ugyanezen gazdasági egységhez tartozó vállalkozás kevesebb mint 25%-os részesedéssel rendelkezik.

64 Következésképpen, az alperes jogszerűen döntött először abban a kérdésben, hogy a felperes egy olyan csoport részét képezi-e, amelyet egy gazdasági egységnek kell tekintetni, és csak ezt követően vizsgálta, hogy a csoport teljesíti-e a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (1) bekezdésében foglalt kritériumokat.

65 Ilyen körülmények között nem áll meg a felperes azon kifogása, miszerint az alperes az ajánlásban és a KKV-keretszabályokban szereplőtől eltérő KKV-fogalomnak a megtámadott határozatban történő alkalmazásával anyagi jogszabálysértést követett el.

66 Ebből az is következik, hogy figyelmen kívül marad a felperes azon érve, amely szerint a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikkének (8) bekezdését kell alkalmazni annak eldöntéséhez, hogy az említett cikk (4) bekezdése értelmében mely vállalkozások vonatkozó adatait kell figyelembe venni. Ugyanis az a kérdés, hogy R. Pollmeiernek az IWS társaságban fennálló részesedése meghaladta-e a 25%-ot, vagy sem, nem döntő fontosságú annak eldöntéséhez, hogy az IWS társaság a támogatás kedvezményezettjével együtt egy gazdasági egységet alkot-e. Következésképpen annak a körülménynek, hogy R. Pollmeier 1998. június 1-jén átruházta tulajdonrészét, a jelen jogvita kimenetele szempontjából önmagában nincs jelentőssége.

67 Meg kell még vizsgálni, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett-e el annak megállapításával, hogy a különböző vállalkozások, amelyekben R. Pollmeier és családja tulajdonrésszel rendelkezik, egy gazdasági egységet alkotnak azon a alapon, hogy a felperes és a Pollmeier család tulajdoni érdekeltségébe tartozó többi vállalkozás között fennálló kapcsolat eltér az elkülönült és független vállalkozásokra általában jellemző kapcsolattól.

68 A jelen ügyben nem vitás, hogy a felperes egy R. Pollmeier által 1987-ben létrehozott vállalatcsoport tagja. A támogatás nyújtásakor ugyanis a felperes kizárólagos

tulajdonosa a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg) volt, amely társaságban pedig R. Pollmeier rendelkezett 100%-os tulajdonnal. Ezenkívül a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg) társaság rendelkezett a Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG (Creuzburg) 60%-ával, míg a többi tulajdonrésszel közvetlenül R. Pollmeier rendelkezett.

69 1998. június 1-jéig egyébként R. Pollmeier volt az IWS társaság 74,25%-ának a tulajdonosa, fivére pedig a maradék hányadé. Az sem vitás, hogy az IWS társaság tulajdoni szerkezetében 1998. június 1-jén, vagyis három nappal a felperes 1998. május 27-én benyújtott beruházási támogatás iránti kérelmét követően következett be ez a változás. Ezenkívül a felperesnek az alperes által nem cáfolt állítása szerint R. Pollmeier az IWS társaságban fennálló tulajdoni részesedésének 41%-át leánytestvérére, 10%-át pedig J. Gottwaldra ruházta át, aki nem tagja a Pollmeier családnak. Ettől kezdve az IWS társaság 89%-ával R. Pollmeier és családjának tagjai (fivére és leánytestvére) rendelkeztek.

70 Az Elsőfokú Bíróság azt is megállapítja, hogy a felperes, valamint az IWS, a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg) és a Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG (Creuzburg) társaságok azonos vagy hasonló gazdasági tevékenységet folytatnak, amely alapján megállapítható, hogy a társaságok egymással gazdaságilag összefonódtak. A megtámadott határozat indoklásának 16. és 17. pontjaihoz az alperes az alábbiakat fűzte:

„A Pollmeier-csoport internetes honlapján a csoportba tartozó különböző társaságok — ideértve az [IWS] társaságot — mint a Pollmeier-csoport különböző »üzemei« szerepelnek [...]. Az IWS-termékek európai forgalmazását megbízási szerződés alapján 1999. július 17-ig a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg) végezte [...]. 1998. június 1-jéig a Pollmeier-csoportba tartozó valamennyi társaság a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg) társaságon keresztül R. Pollmeier többé-kevésbé közvetlen vezetése alatt állt. Tekintettel arra, hogy a társaságok ugyanazon a piacon tevékenykednek, és ugyanazon személy irányítása

alatt állnak, semmilyen gazdasági függetlenséggel nem rendelkeznek, és ennélfogva egy és ugyanazon gazdasági egység szerves részeinek tekintendők."

71 A felperes ezen kijelentéseket vitatva annak állítására szorítkozik, hogy egyfelől a creuzburgi és a malchowi fűrészüzemek, másfelől az IWS társaság eltérő tevékenységi körrel rendelkeztek, a fűrészüzemek nem működtek együtt, és nem álltak közös irányítás alatt. Nem rendelkeztek közös számviteli rendszerrel vagy vezetői állománnyal. A felperes ehhez hozzáfűzi, hogy maga az IWS társaság nem is ugyanazon a piacon tevékenykedik. E tekintetben előadja, hogy a creuzburgi és a malchowi fűrészüzemek főleg fűrészeléssel összefüggő tevékenységet folytatnak, míg az IWS társaság ragasztott fadeszkákat gyárt.

72 A felperes azonban az alperes állításaival szemben semmilyen bizonyító erejű körülményre nem hivatkozott.

73 Ami ugyanis a Pollmeier család tulajdoni érdekeltségébe tartozó különböző vállalkozások közös irányítása fennállásának hiányát illeti, a felperes nem vitatja a család tulajdonrészeire vonatkozó adatokat, azonban — állításának külön alátámasztása nélkül — fenntartja, hogy az adott részesedés nem bizonyítja tényleges irányítás fennállását.

74 Ezenkívül a felperes nem szolgáltat semmilyen bizonyítékot annak alátámasztására, hogy a Pollmeier-csoport többi társaságához fűződő kapcsolatai és az e társaságok összessége által kifejtett tevékenység hasonlósága folytán a felperes nem volt képes

kihasználni sem a Pollmeier-csoportba tartozó többi társaság piaci jelenlétét, sem a meglévő fűrészüzemek technológiáját. A felperes tehát olyan társaságnak tekintendő, amelyet nem sújtanak a fenti piacra való belépéshez szükséges forgalmazási hálózathoz és technológiához való hozzáférés nehézségeiből fakadó azon hátrányok, amelyekkel a KKV-knek rendszerint számolniuk kell.

75 Ennélfogva a felperesnek egyáltalán nem sikerült bizonyítania, hogy az alperes nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el, tekintettel arra, hogy az R. Pollmeier és családja tulajdoni érdekeltségébe tartozó különböző társaságok egy gazdasági egységet alkotnak.

76 Ami a felperes azon kifogását illeti, hogy a közigazgatási eljárás során az alperes elmulasztotta erre vonatkozóan a tények kellően részletes kifejtését, elégséges jelezni, hogy az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése alapján az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* 2001. június 9-én közzétett, a szóban forgó támogatást illető észrevételek megtételére vonatkozó felhívásból kitűnik, hogy az alperes közleménye összefoglalójának „A Bizottság álláspontja" címet viselő részében megállapította, hogy „egyes jelek szerint az egyes jogi személyek azonos irányítás alatt működtek, és termelési tevékenységüket úgy hangolták össze, mint egy vállalkozását". Az alperes ehhez hozzáfűzte, hogy „[kétségei] támadtak a tekintetben, hogy egyedül a Pollmeier Malchow GmbH jogi személyt kell-e a támogatás kedvezményezettjének tekintetni". Ezenkívül az alperesnek a Németországi Szövetségi Köztársaságot az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról értesítő, 2001. március 13-i leveléből — különösen az abban szereplő 8. kérdésből — kitűnik, hogy az alperes felhívta a Németországi Szövetségi Köztársaságot, hogy bocsássa rendelkezésére az R. Pollmeier, Ekkerhard Pollmeier és Doris Tegelkamp közötti kapcsolatra vonatkozó információkat, mivel ezen személyek a Pollmeier-csoporthoz tartozó társaságok igazgatóinak és/vagy tőkestulajdonosainak tűntek. A felperes érvét megalapozatlanság miatt el kell tehát vetni.

77 Az alperes tehát — anélkül, hogy nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el — úgy vélhette, hogy a társaságok közötti gazdasági kapcsolatok és bizonyos szerkezeti összefonódások, valamint a társaságok tőkeszerkezete folytán az alperes, az IWS, a Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb (Rietberg) és a Pollmeier Massivholz

GmbH & Co. KG (Creuzburg) társaságok egy és ugyanazon gazdasági egységet alkotnak, és ennélfogva az IWS társaságot a támogatás kedvezményezettje meghatározásánál figyelembe kell venni.

78 Mivel a felperes nem vitatta, hogy az IWS társaságra vonatkozó adatok miatt a csoport nem felel meg a KKV-k meghatározására vonatkozó kritériumoknak, az alperes helyesen járt el, amikor megállapította, hogy a támogatás kedvezményezettje nagyvállalkozás.

79 Ebből következően helyesen járt el az alperes, amikor a megtámadott határozat indokolásának 86. pontjában megállapította, hogy „mivel a támogatás kedvezményezettje nagyvállalkozás, a megítélt támogatást a támogatásra vonatkozó szabályrendszer feltételei alapján csak 35%-ig lehet meglévő támogatásnak tekinteni, míg a maradék 13,18% szükségszerűen új támogatásnak minősül", és hogy „ezen utóbbi rész jogellenes, mivel a Bizottság jóváhagyása nélkül nyújtották".

80 Végezetül — mivel az alperes anélkül, hogy anyagi jogszabálysértést vagy nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el, okkal ítélhette úgy, hogy a R. Pollmeier és családja tulajdoni érdekeltségébe tartozó különböző társaságok egy gazdasági egységet alkotnak — ebből az következik — függetlenül a két egymást követő pénzügyi év figyelembevételét előíró szabály alkalmazásától —, hogy a kedvezményezett átlépte a KKV meghatározására vonatkozó kritériumok által előírt küszöbértékeket, tekintve, hogy az IWS társaság vonatkozó adatait is figyelembe kell venni. Következésképpen a felperesnek a 96/280 ajánlás melléklete 1. cikke (6) bekezdésének állítólagos megsértésére alapított érvei a jelen esetben figyelmen kívül maradnak.

81 Ebből következően az első és a harmadik jogalapot el kell utasítani.

A második jogalapról: a KKV meghatározására vonatkozó kritériumok téves értékelésében rejlő értékelési hiba

82 Az első és harmadik jogalap Elsőfokú Bíróság általi vizsgálatából az következik, hogy a KKV meghatározására vonatkozó kritériumok téves értékelését érintő kérdés nem tartozik a tárgyhoz. Mivel az alperes — anélkül, hogy jogban való tévedést vagy nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el — okkal ítélhette úgy, hogy az R. Pollmeier és családja tulajdoni érdekeltségébe tartozó különböző társaságok egy gazdasági egységet alkotnak, és így a szóban forgó társaságokat nem lehet KKV-nek tekintetni, nem szükséges azt megvizsgálni, hogy fennáll-e a szabályok kijátszása.

83 Tekintettel a fentiekre, a második jogalapot is és ebből következően a teljes keresetet el kell utasítani.

A költségekről

84 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, az alperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (kibővített negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet elutasítja.

2) Az Elsőfokú Bíróság a felperest kötelezi a költségek viselésére.

Legal Tiili Meij

Vilaras Forwood

Kihirdetve Luxembourgban, a 2004. október 14-i nyilvános ülésen.

H. Jung H. Legal

hivatalvezető elnök